

**การศึกษาการส่งตรวจ Creatinine ในผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง
ที่มารับบริการคลินิกโรคไม่ติดต่อ (NCD clinic)
โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชเด่นชัย
ในไตรมาสที่ 1-3 ของปีงบประมาณ 2567
ติดตาม ไตรมาสที่ 1-2 งบประมาณ 2568**

พัชรินทร์ โปธาต, พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

One Page CKD Care จ.แพรว (QR code CPG CKD)

update 21/2/2567

Definition CKD	1.eGFR < 60 หรือ 2.ไตผิดปกติ เกิน 3 เดือนขึ้นไป
การ Dx CKD	ให้ระบุเป็น CKD G....A.... C = Cause ของ CKD (ถ้าทราบสาเหตุ) G (eGFR): CKD G1 >90, G2 60-89, G3a 45-59, G3b 30-44, CKD G4 15-29, CKD G5 <15 A (Albuminuria): A1 (UMA -ve), A2 (UMA+ve), A3 (Urine albumin dipstick +ve)
เรื่อง Cr, ค่าหน่วย eGFR	Recheck กับห้อง Lab 1. Cr ใช้วิธี enzymatic method ในการตรวจ 2.สูตรคำนวณ eGFR ควร update เป็นสูตร CKD-EPI 2021
การเจาะ Cr และ eGFR อย่างน้อยทุก	G1,2 ทุก 1 ปี, G3 ทุก 6 เดือน, G4 ทุก 4 เดือน, G5 ทุก 3 เดือน (ทุกระยะควรตรวจ U/A ร่วมด้วยอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และใน CKD G3 ขึ้นไปควรพิจารณา film KUB หรือ U/S KUB ถ้าไม่เคยตรวจมาก่อน)

การตรวจ Creatinine

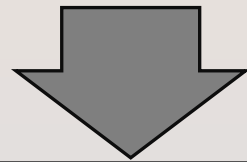
Stage	Under	Appropriate	Over	Sum
CKD 1, 2		3370	592	3962
CKD 3a, 3b	493	148	115	756
CKD 4	61	69	21	151
CKD 5	23	49		72
Sum	577 (11.68%)	3,636 (73.59%)	728 (14.73%)	4,941 (100.00%)

*** ค่าใช้จ่าย BUN 10.84 บาท/test, Creatinine 9.74 (ราคาต้นทุน)

สรุปผลการศึกษา และการนำไปใช้

- การส่งตรวจ Creatinine ในผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง ของไตรมาสที่ 1-3 ปีงบประมาณ 2567
  - มีการส่งตรวจอย่างสมเหตุผล (Appropriate investigation) 73.59%
  - มีการส่งตรวจน้อยเกินไป (Under investigation) 11.68%
  - มีการส่งตรวจมากเกินไป (Over investigation) 14.73%

กำหนดมาตรการ และตัวชี้วัด

สรุปผลการศึกษา และการนำไปใช้

• กำหนดมาตรการ และตัวชี้วัด

รายการ	มาตรการ	ตัวชี้วัด
BUN, Creatinine ในผู้ป่วยโรค ไตเรื้อรัง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ยกเลิกการส่งตรวจ BUN พร้อม Creatinine หากจำเป็นให้ขึ้นกับดุลยพินิจของแพทย์ที่รักษา 2. การส่งตรวจติดตาม Creatinine ตามระยะของโรคไตเรื้อรัง ทำได้ดังนี้<ul style="list-style-type: none"> - โรคไตเรื้อรังระยะที่ 1 และ 2 ตรวจอย่างน้อยทุก 1 ปี - โรคไตเรื้อรังระยะที่ 3 ตรวจอย่างน้อยทุก 6 เดือน - โรคไตเรื้อรังระยะที่ 4 ตรวจอย่างน้อยทุก 4 เดือน - โรคไตเรื้อรังระยะที่ 5 ตรวจอย่างน้อยทุก 3 เดือน 3. ให้มีการแจ้งเตือนในระบบ HOSxP กรณีส่งตรวจ BUN พร้อม Cr โดยแสดงจำนวนวันที่เคยส่งตรวจครั้งสุดท้าย 4. จัดทำ CPG (One page) และสื่อสารแก่องค์กรแพทย์	<ul style="list-style-type: none"> • ร้อยละการส่งตรวจ BUN พร้อม Creatinine เป้าหมายน้อยกว่าร้อยละ 50 • ร้อยละการส่งตรวจติดตาม Creatinine ตามระยะของโรคไตเรื้อรัง เป้าหมายตรวจติดตาม Creatinine ตรงตาม มาตรการ มากกว่าร้อยละ 75

การติดตามหลังประกาศใช้มาตรการ รอบ 6 เดือน

1 ตุลาคม 2567 – 31 มีนาคม 2568

Stage	Under	Appropriate	Over	Sum
CKD 1, 2		2,873	113	2,986
CKD 3a, 3b	0	650	96	746
CKD 4	2	94	25	121
CKD 5	0	72	0	72
Sum	2 ↓ (0.05%)	3689 ↑ (93.99%)	234 ↓ (5.96%)	3,925 (100.00%)

สรุปการติดตามหลังประกาศใช้มาตรการ

- การส่งตรวจ Creatinine ในผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง ปิงบประมาณ 2568 ไตรมาสที่ 1 (1 ต.ค.-31 มี.ค.2568)
  - มีการส่งตรวจอย่างสมเหตุผล (Appropriate investigation)
เพิ่มขึ้น จาก 90.54 % -> 93.99 %
  - มีการส่งตรวจน้อยเกินจำเป็น (Under investigation)
ลดลง จาก 1.13 % -> 0.05 %
  - มีการส่งตรวจมากเกินไป (Over investigation)
ลดลง จาก 9.33% -> 5.96 %

ลดค่าใช้จ่าย

- ในช่วง 6 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2568 มีการส่งตรวจ Creatinine ที่มากเกินไป
จำเป็น (Over investigation) ลดลง $728 - 234 = 494$ ราย
- คิดเป็นเงิน $494 \times 35.46 = 17,517.24$ บาท

ข้อเสนอแนะ

- ติดตาม การส่งตรวจ Cr ในรอบ ไตรมาตรที่ 3 โดยเฉพาะ CKD 1, 2 ซึ่งตรวจปีละครั้ง และ CKD 3a, 3b ตรวจ 2 ครั้ง ห่างกัน 6 เดือน เพื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ปี 2567